

2.- Escriviu una oració que corresponga a cadascuna de les situacions que descrivim a continuació.

a- Diu a Pere que és la seua obligació:

– comprar el diari al matí, traure el fem a la nit:

– parar taula al migdia, estudiar de sis a huit i anar a dormir a les 12 hores:

b- Ha de recordar-li al senyor Verdú que a l'oficina és la seua obligació:

– entrar cada dia a les huit del matí:

– consultar el correu electrònic i ordenar els missatges més urgents:

– preparar la reunió general de les nou:

– convocar tots els col·legues de departament 10 minuts abans:

– encomanar els cafés i els entrepans per a la reunió:

c- Ha de recordar a tota la família les necessitats següents:

– comprar la carn i la verdura de la paella del diumenge:

– triar el vi per al dinar i comprar els plats que hi falten:

– tastar les dues marques d'orxata i triar-ne una:

– preparar la llenya per a cuinar:

Per a expressar l'obligació de manera impersonal podem usar les construccions: *caldre + infinitiu, haver-se de + infinitiu o ser necessari + infinitiu*. Ex.: *No cal treballar tant.*

Per a expressar l'obligació amb un sentit personal utilitzarem les construccions: *haver de (conjugat en el temps i la persona corresponent) + infinitiu, caldre (conjugat en el temps corresponent) + que + verb conjugat en subjuntiu*. Ex.: *Havíeu d'estudiar més. Cal que aprengueu més.*

3.- L'obligació es pot expressar de manera impersonal o referida a un destinatari concret. Llegiu la informació del quadre anterior i completeu les oracions següents amb la perífrasi adequada.

- a- Si demà arribes tard _____ [telefonar] al despatx perquè Joaquim _____ [encarregar] els fulls que _____ [usar] per a les fotocòpies.
- b- No crec que _____ [avisar] el metge, a Pere li ha baixat la febre i tu _____ [anar a treballar] ja.
- c- _____ [acabar] tots els exercicis abans d'anar a classe, Pere ha dit que _____ [fer] un examen hui mateix.
- d- Miquel _____ [arribar] a l'aeroport tres hores abans perquè hi ha moltes cues i _____ [esperar] amb paciència.
- e- Aitana i Mireia _____ [agafar] el metro de les 3 perquè _____ [tornar a casa] abans de les 3.
- f- Per demanar hora al metge _____ [telefonar] o _____ [reservar] hora per Internet.
- g- Abans d'agafar el cotxe _____ [posar-te] el cinturó i apagar el telèfon mòbil.

Si voleu expressar que allò que indica un verb és probable, podeu fer-ho amb l'anomenada perífrasi de probabilitat formada per **deure + infinitiu**. El verb *deure* l'utilitzareu en present, en passat o en futur, segons calga: *Ara deuen ser al pis. Ahir devien ser al pis. Aquest matí han degut ser al pis...*

1.- Consulteu el quadre informatiu anterior i torneu a escriure correctament les oracions que siguen incorrectes.

a- *Ja deuen haver arribat.*

b- *Ja deuen de ser les huit, perquè el sol ja s'ha post.*

c- *No els molestes, que ara estaran sopant.*

d- *Devien per les huit quan arribaren les meues amigues.*

e- *Devia de ser molt tard, perquè els llums estaven apagats.*

f- *Seria molt cara, la casa, perquè no la va voler comprar.*

2.- Traduïu les oracions següents al valencià. Eviteu l'ús del futur que fa el castellà.

Se habrá entretenido por el camino.

Deu haver-se entretingut pel camí.

a- *Ya sabrán cómo llegar a tu casa.*

b- *La tarta se la habrá comido Pedro.*

c- *Llegará a las doce del mediodía.*

d- *Me habrá olvidado las llaves en tu casa.*

e- *¿Qué hora será?*

f- *Habrán empezado a cenar cuando han visto que no llegábamos.*

g- *¿Será tarde para tomar café?*

La perífrasi «*deure + infinitiu*» té un valor de probabilitat. Ex.: *No deu haver acabat la carrera, perquè no s'ha matriculat en les oposicions.*

És incorrecte col·locar la preposició *de* entre el verb *deure* i l'infinitiu. Ex.: INCORRECTE: *No sé exactament quina hora és. *Deuen de ser les tres.* CORRECTE: *No sé exactament quina hora és. Deuen ser les tres.*

Per a indicar probabilitat en el present no podem usar el futur, com fa el castellà. Ex.: INCORRECTE: *Quina hora és? *Seran les tres.* CORRECTE: *Quina hora és? Deuen ser les tres.*

Per a indicar probabilitat en el passat no podem usar el condicional, com fa el castellà. Ex.: INCORRECTE: **Acabaria el treball al matí, perquè a la vesprada ja no hi era.* CORRECTE: *Devia acabar el treball al matí, perquè a la vesprada ja no hi era.*

3.- Torneu a escriure correctament les oracions parant atenció al temps verbal de la perífrasi de probabilitat.

Per què creus que dirà això si sempre havia dit el contrari?

Per què creus que deu dir això si sempre havia dit el contrari?

a- Què els haurà passat?

b- Hauré aprovat?

c- Hem sentit uns crits i hem pensat que seria una manifestació.

d- Quina hora serà?

e- Qui fa ara la lectura? Serà l'alcaldesa.

f- A quina hora hauran arribat?

4.- Per a expressar la probabilitat també podem usar altres construccions. Torneu a escriure les oracions dins del quadre informatiu com a exemples.

a- Segurament, Joan vindrà demà.

b- És probable que Joan vinga demà.

c- Potser Joan vindrà demà.

d- Pot ser que Joan vinga demà.

e- Probablement, Lluïsa estava cansada.

f- Pot ser que Lluïsa estiguera cansada.

Per a expressar la probabilitat, a més de la perífrasi de probabilitat, podem usar adverbis que expressen probabilitat seguits d'un verb o construccions amb el verb *ser*, com ara:

Segurament / probablement + verb (en indicatiu). Ex.: _____

Potser / tal vegada + verb (indicatiu). Ex.: _____

És probable que + verb en subjuntiu. Ex.: _____

Poder + ser (infinitiu) + *que* + verb (en subjuntiu). Ex.: _____

És incorrecta l'expressió *igual* + verb.

La forma *quissà* és un castellanisme que no hem d'usar mai. Podem substituir-lo per *potser, tal vegada, tal volta, qui sap*.

5.- En les oracions següents hem ratllat les expressions de probabilitat escrites incorrectament. Corregiu les errades amb la utilització dels adverbis i les formes explicades en el quadre anterior.

Per què creus que dirà això si sempre havia dit el contrari?

Per què creus que deu dir això si sempre havia dit el contrari?

a- No sé quants en vindran: igual vénen tots.

b- Potser vinga a sopar.

c- Igual ve a sopar.

d- Pot ser que es matricularà a l'Escola d'Idiomes.

e- No sé per què no ha vingut al viatge. A lo millor s'ha enfadat.

f- Tal vegada aprenghen a comportar-se quan siguen més grans.

g- Jo no li ho he contat. Potser li ho haja contat Jordi.

IV. L'expressió de la imminència: perífrasi d'imminència

Si voleu expressar que l'acció que marca el verb és imminent, és a dir, que tindrà lloc en un breu període de temps, ho indicareu amb l'anomenada perífrasi d'imminència (**anar a + infinitiu**). Ara bé, aquesta perífrasi només es pot utilitzar amb el temps d'imperfet d'indicatiu (*Anava a telefonar-te, quan arribares*) o amb el subjuntiu (*Li vaig dir que anara a telefonar-te*).

Amb tot, per les possibles confusions que pot ocasionar, s'aconsella utilitzar la construcció **estar a punt de + infinitiu** o **estar per + infinitiu**. També podem expressar imminència amb els adverbis *ara, de seguida*, etc., i el verb conjugat, en present o en futur.

1.- Consulteu el que diu la *Gramàtica normativa valenciana* sobre la perífrasi d'imminència i completeu amb les oracions següents els exemples.

- a- Tinguem un poc de paciència! (i no: «Anem a tenir un poc de paciència!»).
- b- Anàvem a eixir de casa quan hem sentit el telèfon.
- c- La comissió ~~es~~ reunirà per tractar de resoldre els conflictes. (i no «es va a reunir»).
- d- Calleu, que està a punt de començar l'obra. (i no «va a començar»).
- e- Semblava que anara a plorar.
- f- Espera, que han tocat a la porta i vaig a veure qui és.
- g- Ara us diré el que em va passar ahir. (i no «us vaig a dir»).

La perífrasi *anar a + infinitiu* té un valor d'intenció o d'imminència, però presenta fortes restriccions d'ús. La perífrasi és habitual en imperfet d'indicatiu o en imperfet de subjuntiu (on té un sentit d'acció que no s'arriba a dur a terme):

- _____
- _____

A diferència del que passa en altres llengües pròximes, la perífrasi s'usa poc en present d'indicatiu, sobretot per la proximitat i les possibilitats de confusió amb el passat perifràstic. De fet, la perífrasi no ha desenvolupat el valor de futur, que sí que té en llengües com el castellà, el francès o el portugués, i s'usa poc amb el valor d'imminència, valors que s'expressen per mitjà de la perífrasi *estar a punt de + infinitiu*, el futur, l'imperatiu o altres recursos:

- _____
- _____
- _____
- _____

La construcció *anar a + infinitiu* és correcta en els casos en què *anar* es comporta com a verb principal amb el valor de moviment:

- _____

2.- Llegiu les oracions següents i digueu quines són correctes i per què, com hem fet en l'exemple.

Afanya't, perquè va a marxar ja.

La construcció és incorrecta perquè indica que l'acció de *marxar* és imminent i el verb *anar* està en present. Cal dir: *Afanya't, perquè esta a punt de marxar.*

a- Senyors, senyores, la funció va a començar.

b- Anava a telefonar-te quan t'he vist al café.

c- Vaig a casa, que comença el telenotícies.

d- De seguida em pose amb tot el treball pendent.

e- Anem a ~~començar~~ la reunió ja.

f- Estava a punt de llegir la novel·la de nou.

3.- Fixeu-vos en el text següent. Hi apareixen diverses oracions amb perífrasis d'obligació, de probabilitat i d'imminència amb incorreccions. Detecteu les incorreccions, subratlleu-les i torneu-les a escriure de manera correcta.

És precis que arribes d'hora a l'oficina, perquè tens que revisar tots els ordinadors.

És necessari que arribes d'hora a l'oficina, perquè has de revisar tots els ordinadors.

a- Hi ha que treballar dur fins al final de mes.

b- Igual ha telefonat a casa i ens estarà esperant.

c- Deus llegir tot l'informe abans de la reunió, perquè tens que explicar-lo.

d- És precis anar a comprar ara.

e- Ja serà l'hora d'anar a sopar.

f- Vaig a comprar el pa.

g- És precis preparar-li una festa sorpresa, perquè s'ho mereix.
